

Erken Dönem Travma Deneyiminin Flört Şiddeti Mağduriyeti Yaşayan Kadın Üniversite Öğrencileri Üzerindeki Etkisinde Savunma Mekanizmalarının Aracılık Rolü

The Mediating Role of Defense Mechanisms in the Effect of Early Trauma Experience on Female University Students Victimized by Dating Violence

Sümeyye ATEŞ^[1] Aygül KAKIRMAN MOROĞLU^[2]

Başvuru Tarihi: 24 Haziran 2023

ÖZ

Kabul Tarihi: 29 Ekim 2023

Erken dönem travmalarının yetişkinlikte birçok ruhsal sorunun veya şiddet davranışlarının belirleyicisi olduğu bilinmektedir. Bu makale çalışmasında; erken dönem travma deneyiminin flört şiddeti mağduriyeti yaşayan kadın üniversite öğrencileri üzerindeki etkisinde savunma mekanizmalarının aracılık rolü araştırılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul'da lisans ve üzeri öğrenimine devam eden 303 kadın katılımcı oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında Romantik İlişkileri Değerlendirme Ölçeği (RİDÖ), Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği (ÇÇRT), Savunma Biçimleri Testi-40 (SBT-40) ve araştırmacı tarafından hazırlanmış Demografik Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırma; erken dönem travma deneyimi, savunma mekanizmaları ve flört şiddetine maruz kalma arasındaki ilişkiyi değerlendirmeyi amaçlayan ilişkisel tarama modeline göre tasarlanmış betimleyici bir çalışmadır. Araştırma sonuçları özetlendiğinde; erken dönem travma deneyiminin flört ilişkisinde maruz kalınan şiddeti, ilkel savunma mekanizmalarını ve nevrotik savunma mekanizmalarını yordadığı; kullanılan ilkel savunma mekanizmalarının ise flört ilişkisinde maruz kalınan şiddeti anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Bununla birlikte erken dönem travma deneyimi ile romantik ilişkilerde flört şiddetine maruz kalma arasında ilkel savunma mekanizmalarının aracılık rolü doğrulanırken, nevrotik ve olgun savunma mekanizmalarının aracılık rolü doğrulanmamıştır. Araştırma sonuçları ilgili literatür çerçevesinde tartışılmış ve yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *erken travma deneyimi, flört şiddeti, savunma mekanizmaları*

Received Date: June 24, 2023

ABSTRACT

Accepted Date: October 29, 2023

Early traumas are known to be determinants of many mental problems or violent behaviors in adulthood. In this article, the mediating role of defense mechanisms in the effect of early trauma experience on female university students victimized by dating violence was investigated. The study group of the research consists of 303 female participants who continue their undergraduate and higher education in Istanbul. The data were collected using the Romantic Relationship Rating Scale (RRRS), Childhood Mental Trauma Scale (CMTS), Defense Forms Test-40 (DFT-40) and a Demographic Information Form that was prepared by the researcher. The research is a descriptive study designed according to the relational screening model aiming to evaluate the relationship between early trauma experience, defense mechanisms and exposure to dating violence. When the results of the study were summarized, it was identified that early trauma experience predicted violence exposure in dating relationship, primitive defense mechanisms and neurotic defense mechanisms; and usage of the primitive defense mechanisms significantly predicted the violence in dating relationship. In addition, the mediating role of primitive defense mechanisms between early trauma experience and exposure to dating violence in romantic relationships was confirmed, while the mediating role of neurotic and mature defense mechanisms was not confirmed. The results of the study were discussed and interpreted within the framework of the relevant literature.

Keywords: *early trauma experience, dating violence, defense mechanisms*

Ateş, S., & Kakırman Moroğlu, A. (2023). Erken dönem travma deneyiminin flört şiddeti mağduriyeti yaşayan kadın üniversite öğrencileri üzerindeki etkisinde savunma mekanizmalarının aracılık rolü. *Humanistic Perspective*, 5 (3), 1375-1396. <https://doi.org/10.47793/hp.1319433>

^[1] Sosyal Hizmet Uzmanı | İstanbul Aydın Üniversitesi | Fen-Edebiyat Fakültesi | Psikoloji | İstanbul | Türkiye | ORCID: 0009-0006-5257-8148 | sumeyyees@stu.aydin.edu.tr
^[2] Dr. Öğr. Üyesi | İstanbul Aydın Üniversitesi | Fen-Edebiyat Fakültesi | Psikoloji | İstanbul | Türkiye | ORCID: 0000-0002-1293-6709

GİRİŞ

Amerikan Psikiyatri Birliği (2013), bireyin bizzat kendisinin yaşadığı ya da şahitlik ettiği, kendisi değilse de herhangi bir yakınının yaşamış olduğu ya da mesleki olarak tecrübe ettiği herhangi bir kayıpla karşı karşıya kalma, ölüm tehlikesi, cinsel saldırı, yaralanma ya da beden bütünlüğüne zarar verebilecek olan her durumu travma olarak tanımlamaktadır. Çocukluk çağı travması ise bireyin kaybolma, ayrılık, göç, şiddet, ihmal veya istismar yaşantıları olarak açıklanmaktadır (Herman, 2007). Bu noktada çocukluk çağı travması, bir çocuğun fiziksel, duygusal, cinsel veya psikolojik olarak yaşamış olduğu her türlü ihmal ve istismar yaşantıları olarak ele alınmaktadır. Bunların yanı sıra çocuğun görülmediği, duygusal paylaşımlardan uzak kaldığı, hayal gücüne ket vuracak tutum ve söylemlerle karşı karşıya bırakıldığı, güven kırıcı söz ve davranışlara maruz kaldığı ve ebeveynlerinin kıyaslama ile çocuğun görülmeyen mizacına karşılık proje çocuk yetiştirme çabaları da travma oluşumuna neden olabilmektedir (Hart ve Brassard, 1991). Çocukluk çağı travmalarını yetişkinlik çağında yaşanan travmalardan ayıran en önemli fark, çocuklukta yaşanan travmaların yetişkinlik çağında yenilenebilir olması ve ilerleyen yıllar boyunca etkilerini uzun süreli hissetme riskidir (Johnson, 2000; Yılmaz vd., 2003).

Çocukluk çağı travması; istismar ve ihmal olarak iki başlıkta incelenmektedir. İstismar, bir çocuğun psikolojik veya bedensel olarak gelişiminde hakkı olanları engellemek anlamındayken; ihmal, ihtiyaçlarına cevap verilmemesi olarak açıklanabilmektedir (Dereboyu vd., 2018; Polat, 2001; WHO, 2006; Yargıç vd., 2012). Travmanın ilk alt boyutu olan istismar; fiziksel, duygusal ve cinsel istismar alt başlıklarından oluşmaktadır. Fiziksel istismar, çocuğun fiziksel ve duygusal anlamda zarar görmesi olarak tanımlanırken (Hibbard ve Sanders, 2011) duygusal istismar, çocuğun bakım vereni tarafından beden bütünlüğüne zarar verilmeksizin çocuğa uygulanan olumsuz tutumlardır (McGee ve Wolfe, 1991). Cinsel istismar ise bir yetişkinin, cinsel gelişimini tamamlamamış 18 yaşından küçük çocuk veya ergeni cinsel doyum ve haz elde etmek için cinsel aktiviteye zorlaması olarak açıklanmaktadır (İşeri vd., 2008). Çocuğu cinsel aktivite için kandırmak, yalan söylemek, tehdit etmek, gözetlemek, pornografi izletmek ya da dokunmak cinsel istismar türleri arasındadır (Faller, 2003).

Çocukluk çağı travmasının ikinci alt boyutu olan ihmal; fiziksel ve duygusal ihmal olarak iki alt başlıktan oluşmaktadır (Hibbard ve Sanders, 2011). Fiziksel ihmal çocuğun temel ihtiyaçlarının karşılanmaması ve güvenliğinin sağlanmaması olarak tanımlanmaktadır. Bakım verenin çocuğu yetersiz beslemesi, sağlığına ve giyimine önem vermemesi, hijyeni ile ilgilenmemesinin yanı sıra çocuğu yalnız bırakması ve güvenli ortamı sunmaması da fiziksel ihmal olarak ele alınmaktadır (Flores ve Machuca, 2011). Duygusal ihmal ise çocuğa şefkat vermemek, değerli hissettirmemek, desteklememek, duygularını görmemek ve duygu göstermemek olarak açıklanmaktadır. Bakım veren kişinin, çocuğun duygusal ihtiyaçlarını

yeterince karşılayamadığı gibi tutarsız davranışlar sergilemesi de duygusal istismar olarak değerlendirilerek çocuğun duygusal gelişim evrelerini etkilemektedir (Aust vd., 2012).

Travmalar, kişinin yaşadığı durum karşısında kendi olağan savunma mekanizmalarını ve baş etme becerilerini kullanıp üstesinden gelemeyeceği durumlara neden olarak ruhsal hasarlar bırakabilmektedir (Shirley vd., 1994). Freud (2013) travmayı çocukluk çağında yaşanan bir olay karşısında öznenin olayı anlamlandırmakta zorluk yaşayıp, çözümlenememiş bilgiyi çatışma olarak zihninde yer etmesinin yetişkinlik dönemine yansımaları olarak tanımlamaktadır. Bu olaylar yetişkinlikte çeşitli savunma mekanizmaları ile yeniden yaşanabilmektedir. Savunma mekanizmaları kişinin bilinçli talepleri ile bilinçdışı isteklerini dengelerken, dış hayatta da uyum içerisinde olmasını sağlayan hayatta kalma stratejilerinin bir parçasıdır (Freud, 2004). Freud, savunma mekanizmalarını bireyin kendisini değersiz, eksik veya olumsuz duyguları hissetmesine neden olan herhangi bir olay karşısında, bilinçte gerçekleşen bu olayın kişinin ego gücünü aşması nedeni ile duygu ve düşüncelerinin bilinçdışına itilmesi olarak açıklamıştır. Savunma mekanizmalarının bilinçdışı gerçekleşmesi bireyin çatışmaları ve yoğun duygularıyla baş etmesinin en temel yollarından biridir (Freud, 1962). İlgili alanyazında savunma mekanizmalarının ilkel, olgun ve nevrotik savunmalar olarak üç farklı başlık altında toplandığı görülmektedir (Yılmaz vd., 2007).

İlkel savunma mekanizmaları, kendilik ile dışarıyı arasındaki sınırlarla ilgilidir. Biliş, duygu ve davranışsal boyutların farklılaşmaması ile meydana gelir. Burada gerçeklik ilkesi yoktur. Dil-öncesi dönem ve bakım verenle nesne sabitliğinin kurulamadığı dönemle ilişkilidir (McWilliams, 2010). İlkel savunma mekanizmalarını kullanan bireyler kendi travmatize edici ilişki döngülerini tekrar ederek kendilerini destekleyici ilişkiler kuramamaktadır (Nickel ve Egle, 2006). Olgun savunma mekanizmaları, içsel ve dışsal çatışmalara ilişkin dengeyi sağlamaktadır. Vicdan, rasyonellik, kişiler arası ilişkiler veya duygular konusunda bir çatışma yaşanması halinde sorunları inkâr ya da yansıtma yapmadan tüm bilgileri sentezler. Olgun savunma mekanizmaları gençlik çağında belirgin bir biçimde görülerek zihinsel anlamda sağlıklı kişilerin kullandığı mekanizmalardır (Vaillant, 2000). Nevrotik savunma mekanizmaları ise kendilik ile içsel sınırlar arasındadır. Duygu, düşünce ve davranış boyutlarından herhangi birinde ya da birkaçında belirli dönüşümler yapılmaktadır. Bahsi geçen savunma mekanizmaları yetişkinlik çağında bireyin kurduğu yakın ilişkileri ile yeniden aktive olmaktadır (Scharff ve Scharff, 1997) ve yakınlık ihtiyacını karşılayan önemli ilişki türlerinden biri romantik ilişkilerdir (Demir, 2010; Gizir, 2012).

Üniversite döneminde resmiyet olmaksızın yaşanan romantik ilişkiler flört olarak adlandırılmakta olup (Straus, 2004) bireylerin gelişimleri açısından önemli bir rol oynamaktadır (Furman ve Schaffer, 2003). Romantik ilişkinin kalitesi; bilişsel ve fizyolojik sağlığı, iyi oluşu, güven ve değer duygusunu etkilemektedir (Harris ve Orth, 2020; Pieh vd., 2020). Buradan

hareketle flört ilişkilerinin bireylerin psikolojik sağlığını derinden etkilemekte olduğu söylenebilmektedir. Yapılan pek çok araştırma ergen ve genç yetişkinlikteki romantik ilişkilerde flört şiddetinin yaşandığını ortaya koymaktadır (Ackarda ve Neumark-Sztainer, 2002; Chen, 2002; Schweiter, 1996; Swart vd., 2002).

Flört şiddeti, romantik ilişki içinde olan bireylerin birliktelikleri sırasında veya sonrasında birinin diğerine veya birbirlerine karşılıklı zarar vermesi olarak tanımlanmaktadır. Flört şiddeti; fiziksel, cinsel, duygusal, sosyal ve dijital gibi birçok şekilde gerçekleştirilebilir. Alt başlıklarıyla incelendiğinde; kişinin partnerinin bedenine yönelik saldırganlık içeren eylemler fiziksel şiddet (Straus, 2004), partnerinin ruh sağlığını bozucu herhangi bir fiil, tavır söz veya davranış duygusal şiddet (Follingstad, vd., 1990) olarak tanımlanmaktadır. Bunlara ek olarak bireyin partnerini cinselliğe zorlaması veya cinsel birliktelik için onam inşası kurması da cinsel şiddet olarak açıklanmakta olup bu başlıkların çoğaltılması mümkündür (Öztürk, 2017). Bireyin partneri üzerinde egemenlik kurmaya çalışması, partnerini kısıtlaması, kurallarla sınırlandırması flört şiddetinin başlıca etmenlerindedir. Flört şiddetinde fiziksel ve cinsel şiddet, duygusal şiddete nispeten daha kolay fark edilebilir şiddet türlerindedir (Smith ve Donnelly, 2001). Partnerlerden birinin veya her ikisinin içinde bulunduğu şiddet döngüsünü fark etmemesi, bu şiddetin giderek artmasına zemin hazırlamaktadır (Çoban vd., 2020). Romantik ilişki içinde gerçekleşen her türlü şiddet bireylere psikolojik ve fiziksel olarak zarar vermektedir. Flört şiddetine maruz kalan bireylerin uyku ve beslenme düzenlerinin bozulması, akademik başarıda gerileme, bilişsel sorunlar yaşama, takıntılı düşünme hali, rutin alışkanlıkların yapılamaması ve intihar girişimlerine varan pek çok olumsuz sonucunun olduğu görülmüştür (Kuss ve Griffiths, 2011). Flört şiddetinde özellikle erkeklerin kadınlara oranla daha saldırgan davranışlar sergileyerek şiddet eğiliminde bulduklarını gösteren çalışmalar alanyazında yerini almaktadır (Downey vd., 2000; Özgür vd., 2011).

Savunma mekanizmalarının bir diğer önemli özelliği geçmiş travmalarla ilişki içinde olmasıdır. Finzi ve arkadaşları (2003), fiziksel istismara maruz kalan çocukların savunma mekanizmalarını kullanma düzeylerini ele aldıkları çalışmada, fiziksel istismara uğrayan çocukların uğramayanlara göre savunma mekanizmalarını daha çok kullandıklarını tespit etmişlerdir. Nickel ve Egle'nin (2006) yetişkinlik çağı psikopatolojilerinin çocukluk çağı travmaları ve savunma mekanizmaları ile ilişkisini araştırdıkları çalışma bulgularında, çocukluk döneminde cinsel ya da fiziksel istismara maruz kalmanın yetişkinlik döneminde olgun olmayan savunma mekanizmalarını kullanmakla ilişki içinde olduğu görülmüştür. Bir başka ilgili araştırmada ise çocukluk çağında travmaya maruz kalmış bireylerin anksiyete problemi yaşayarak sıklıkla ilkel savunma mekanizmaları kullandıkları saptanmıştır (Andrews vd., 1993). Çocukluk çağı travmalarının yetişkinliğe etkilerinin araştırıldığı bir başka çalışmada, duygusal

ihmale maruz kalan kaygılı bağlanma stiline sahip bireylerin yetişkinlikte şiddet içeren flört ilişkisi içinde olma oranlarının yüksek olduğu görülmüştür (Avgoustis, 2000). Bireyin şiddet olgusuna ilişkin görüşlerinin aile içinde oluşması, flört şiddetine yönelik vereceği tepkiyi şekillendirmektedir (Bernard ve Bernard, 1983; Jackson vd., 2000; Kemerli, 2003; Marshall ve Rose, 1988; Rozen ve Bezold, 1996). Değinen açıklamalara dayalı olarak bu çalışmada; erken dönem travma deneyiminin flört şiddeti mağduriyeti yaşayan kadın üniversite öğrencileri üzerindeki etkisinin araştırılması ve savunma mekanizmalarının aracılık rolünün anlaşılması hedeflenmektedir. Bu bağlamda, araştırma hipotezleri şu şekildedir;

H1: Kadın üniversite öğrencilerinin erken dönem travma deneyimleri, maruz kaldıkları flört şiddeti düzeyini pozitif yönde yordamaktadır.

H2: Kadın üniversite öğrencilerinin savunma mekanizmaları, maruz kaldıkları flört şiddeti düzeyini pozitif yönde yordamaktadır.

H3: Kadın üniversite öğrencilerinin erken dönem travma deneyimleri, savunma mekanizmalarını pozitif yönde yordamaktadır.

H4: Kadın üniversite öğrencilerinin erken dönemde maruz kaldıkları travma deneyimleri ile maruz kaldıkları flört şiddeti arasındaki ilişkide savunma mekanizmalarının aracı rolü vardır.

H4.a: Erken dönemde maruz kalınan travma deneyimleri ve flört şiddeti mağduriyeti arasındaki ilişkide ilkel savunma mekanizmalarının aracılık rolü vardır.

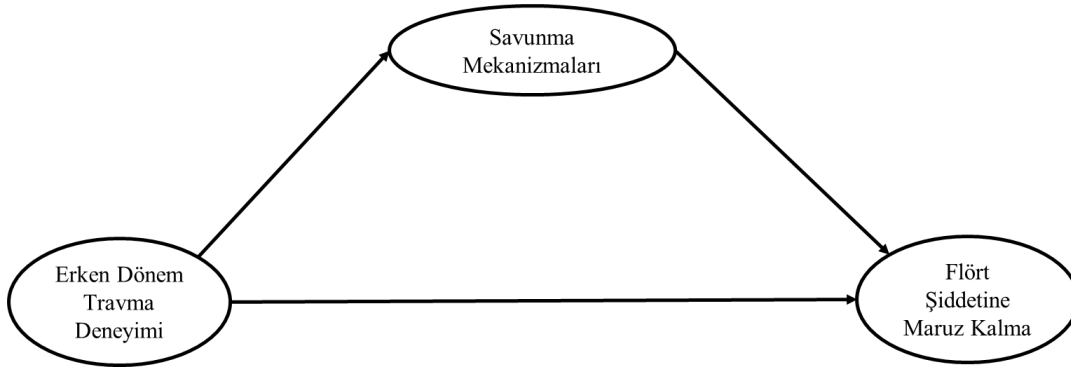
H4.b: Erken dönemde maruz kalınan travma deneyimleri ve flört şiddeti mağduriyeti arasındaki ilişkide nevrotik savunma mekanizmalarının aracılık rolü vardır.

H4.c: Erken dönemde maruz kalınan travma deneyimleri ve flört şiddeti mağduriyeti arasındaki ilişkide olgun savunma mekanizmalarının aracılık rolü yoktur.

YÖNTEM

Bu araştırma üniversite öğrenimi görmekte olan kadın katılımcıların erken dönem travma deneyimleri, savunma mekanizmaları ve flört şiddetine maruz kalma arasındaki ilişkiyi değerlendirmeyi amaçlayan, ilişkisel tarama modeline göre tasarlanmış betimleyici bir çalışmadır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada test edilmek üzere hipotetik bir model geliştirilmiş ve Şekil 1’de sunulmuştur.

Araştırma Modeli

Şekil 1. Hipotetik Model

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, İstanbul'da bulunan üniversitelerde lisans ve üzeri öğrenimine devam eden 303 kadın üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Veriler çevrimiçi anket yolu ile toplanmıştır. Araştırma 03.11.2022 de başlayarak 02.02.2023 de son bulmuştur. Araştırmada katılımcıların yaş ortalaması 22.89 (Ss = 4.46) olarak hesaplanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada katılımcıların çocukluk travmalarını değerlendirme amacı ile "Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği", ilişkilerinde flört şiddeti mağduriyetlerini değerlendirmek adına "Romantik İlişkileri Değerlendirme Ölçeği" ve kullanılan savunma mekanizmalarını belirlemek amacıyla "Savunma Biçimleri Testi" kullanılmıştır.

Savunma Biçimleri Testi (40 Maddelik Form) (SBT-40). Savunma Biçimleri Testi Andrews ve arkadaşları (1993) tarafından geliştirilerek 40 madde ve 20 savunmadan oluşan, bireylerin bilinçdışı kullandıkları savunma mekanizmalarının bilinç düzeyine olan yansımaları deneysel olarak ölçen bir testtir. Her madde madde 1 (Bana hiç uygun değil) ve 9 (Bana çok uygun) şeklinde ele alınmaktadır. Ölçekteki 20 savunma mekanizması 3 boyutta toplanmıştır. Bunlar ilkel, nevrotik ve olgun savunmalar şeklindedir. Ele alınan her savunma ve 3 savunma mekanizmasının hesaplanmasında toplam puan ya da aritmetik ortalama kullanılabilir. Savunma Biçimleri Testi' nin Türkçe geçerlik ve güvenirlik çalışması Yılmaz ve arkadaşları (2007) tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada Savunma Biçimleri Testi'nin psikometrik özelliklerine bakıldığında iç-tutarlılık katsayısı Olgun Savunma Biçimleri, Nevrotik Savunma Biçimleri ve İlkel Savunma Biçimleri için sırasıyla .70, .61 ve .83 olarak saptanmıştır. Bununla birlikte testin tekrar güvenirliği sırasıyla .75, .88, ve .86 olarak saptanmıştır.

Romantik İlişkileri Değerlendirme Ölçeği (RIDÖ). Romantik İlişkileri Değerlendirme Ölçeği, Kılınçer ve Dost (2013) tarafından geliştirilen üniversitede öğrenim gören öğrencilerin flört ilişkilerinde algıladıkları istismarı belirlemeyi amaçlayan bir ölçektir. Ölçek tek boyutlu olup

70 maddeden oluşmaktadır. Değerlendirme ölçeğinin iç güvenilirlik katsayısı $\alpha = .97$ olarak saptanmıştır. Ölçek puanlaması sonucunda ortaya çıkan puanın yüksekliği, flört ilişkilerinde maruz kalınan şiddet boyutunun da artmasını ifade etmektedir.

Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği (ÇÇRT). Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği; Bernstein ve arkadaşları (1994) tarafından geliştirilmiş, Şar ve arkadaşları (2012) tarafından geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılarak Türkçeye çevrilmiştir. 28 maddeden oluşan ölçek, 5'li likert tipi (1=hiçbir zaman; 5= çok sık) olup; çocukluk çağı cinsel istismar, çocukluk çağı fiziksel istismar, çocukluk çağı duygusal istismar ve fiziksel, duygusal ihmal olarak 5 alt ölçekten oluşmaktadır (Şar vd., 2012).

Verilerin Analizi

Araştırmanın verileri, Türkiye'de devlet ve vakıf üniversitelerinde öğrenimlerine devam eden araştırma katılmaya gönüllü kadın öğrencilerden toplanmıştır. Gerekli izinler alındıktan sonra, bilgilendirilmiş onam formu ve hazırlanmış veri toplama kiti katılımcılara grup halinde, gönüllülük esasına göre uygulanmıştır. Veri toplanmasından sonra toplanan veriler IBM SPSS 25 paket programına girildikten sonra model analizleri LISREL 8.88 programı ile yapılmıştır. Genç yetişkin kadınların erken dönem travma deneyimleri, savunma mekanizmaları ve flört şiddetine maruz kalma düzeyleri arasındaki ilişkiler, erken dönem travma deneyimi ile flört şiddeti mağduriyeti arasındaki ilişkide savunma mekanizmalarının aracılık etkisinin belirlenmesinde öncelikle varsayımlar (*çoklu doğrusallık, homojenlik ve normal dağılım*) test edilmiş ve Yapısal Eşitlik Modellemesi kullanılmıştır.

Etik Onay

Makale çalışmanızda kullanmak üzere yapmayı talep ettiğimiz anketimiz İstanbul Aydın Üniversitesi Etik Komisyonu'nun 03.11.2022 tarihli ve 2022/19 sayılı kararıyla uygun bulunmuştur.

BULGULAR

Araştırma kapsamında test edilmek üzere yapısal model belirlenmiştir (Şekil 1). Modelde, "Erken Dönem Travma Deneyimi" örtük değişkeninin gözlenen değişkenleri olarak Çocukluk Çağı Ruhsal Travma Ölçeği alt boyut toplam puanları; savunma mekanizmalarında, "İlkel", "Nevrotik" ve "Olgun" şeklinde üç örtük değişkeninin gözlenen değişkenleri olarak Savunma Biçimleri Testi alt boyut toplam puanları, "Flört Şiddetine Maruz Kalma" örtük değişkeninin gözlenen değişkenleri olarak Romantik İlişkileri Değerlendirme Ölçeği'nin maddelerinden oluşturulan üç parsel atanmıştır.

Bu araştırmada verilerin dağılımına ilişkin bulgular basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiştir. Bu sınırlar çeşitli kaynaklara göre farklılık gösterse de sosyal bilimlerde yaygın kabul ± 1.5 şeklindedir (Field, 2005; Tabachnick ve Fidell, 2013). Bu çalışmada toplanan verilen çarpıklık ve basıklık değerlerinin incelendiğinde çarpıklık için değerlerin .04 ile 2.41 arasında, basıklık değerlerinin ise .03 ile 3.32 arasında değiştiği görülmektedir. Hesaplanan bu değerler göz önüne alındığında, verinin normal dağılımdan sapma göstermediği dolayısıyla normal dağılım sınırları içerisinde olduğu belirtilebilir.

Çoklu Doğrusal Bağlantı. Çoklu doğrusal bağlantı, değişkenlerin birbiriyle aşırı derecede ilişkili olduğu anlamına gelmektedir. Değişkenler arasındaki ilişki .90 ve daha yüksek olduğu zaman problem teşkil etmektedir (Tabachnick ve Fidell, 2013). Bu çalışmada, değişkenler arasında çoklu bağlantı probleminin olup olmadığı kontrol edildiğinde hiçbir değişken arasındaki korelasyon katsayısının .90'ın üzerinde olmadığı tespit edilmiştir (bkz. Tablo 2).

Yapısal modelde yer alan gözlenen değişkenler arası korelasyonlar da Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1

Yapısal modelde yer alan gözlenen değişkenler arası ilişkiler Pearson Korelasyon Analizi sonuçları

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1. Duygusal İstismar	-														
2. Fiziksel İstismar	.648**	-													
3. Fiziksel İhmal	.619**	.448**	-												
4. Duygusal İhmal	.622**	.359**	.628**	-											
5. Cinsel İstismar	.373**	.239**	.341**	.248**	-										
6. Yansıtma-İlkel	.366**	.202**	.269**	.355**	.161**	-									
7. Pasif Saldırganlık-İlkel	.276**	.090	.153**	.252**	0.099	.448**	-								
8. Dışa Vurma- İlkel	.133*	.024	0.093	.144*	-0.001	.271**	.429**	-							
9. Yalıtma- İlkel	.196**	.103	.225**	.256**	0.067	.193**	.398**	.238**	-						
10. Değersizleştirme- İlkel	.156**	.120*	.190**	.228**	0.06	.320**	.351**	.392**	.366**	-					
11. Otistik Fantezi- İlkel	.213**	.086	.124*	.220**	0.069	.354**	.419**	.287**	.254**	.296**	-				
12. Yadsıma- İlkel	0.083	.091	0.090	0.112	0.037	.271**	.182**	.146*	.199**	.233**	.230**	-			
13. Yer Değiştirme- İlkel	.225**	.087	.251**	.217**	.221**	.405**	.371**	.236**	.234**	.239**	.318**	.182**	-		
14. Disosiyasyon- İlkel	.122*	.164**	.173**	.125*	0.005	.179**	.162**	.115*	.166**	.211**	.173**	.505**	.133*	-	
15. Bölme- İlkel	.130*	.107	0.054	0.053	0.030	.315**	.416**	.442**	.282**	.327**	.326**	.299**	.241**	.224**	-
16. Rasyonelizasyon- İlkel	.158**	.031	0.020	0.088	0.086	.159**	.226**	.258**	.132*	.236**	.361**	.139*	.212**	.113*	.213**
17. Bedenselleştirme- İlkel	.249**	.139*	.130*	.151**	.193**	.328**	.347**	.322**	.196**	.307**	.203**	.159**	.291**	0.072	.376**
18. Yapma Bozma-Nevrotik	.170**	.060	.116*	0.112	0.048	.302**	.232**	.228**	.223**	.253**	.194**	.147*	.274**	0.102	.179**
19. Özgecilik-Nevrotik	-0.020	-1.10	-0.029	-0.014	-0.037	.153**	.203**	0.075	0.109	0.087	.153**	0.061	.157**	-0.008	0.105
20. İdealleştirme-Nevrotik	-0.040	-0.24	-.131*	-.163**	-0.039	0.071	.125*	.172**	0.024	0.050	0.032	.212**	.139*	.207**	.343**
21. Karşıt Tepki Geliştirme-Nevrotik	.256**	.110	.141*	.166**	.176**	.456**	.177**	0.088	.182**	.156**	.194**	.328**	.289**	.185**	.208**
22. Yüceltme-Olgun	0.065	.071	0.066	0.032	0.047	0.030	-0.010	-.141*	.263**	.163**	-0.060	.115*	0.060	.186**	0.057
23. Mizah-Olgun	0.040	-0.35	-0.063	-0.022	-0.030	.132*	0.066	0.111	.138*	.160**	0.044	.256**	0.057	.177**	.224**
24. Beklenti-Olgun	0.081	-0.005	0.025	0.010	0.050	.131*	.165**	.164**	.310**	.200**	.147*	.150**	0.104	0.044	.160**
25. Baskılama-Olgun	-0.091	.038	-0.012	-0.107	-0.084	-0.012	-0.076	-.127*	.119*	0.060	-0.085	.249**	-0.036	.250**	0.046
26. Parsel 1	.481**	.295**	.332**	.366**	.353**	.304**	.243**	.193**	.155**	.202**	0.098	0.036	.247**	0.030	.120*
27. Parsel 2	.469**	.303**	.333**	.350**	.309**	.253**	.194**	.167**	.148**	.188**	0.093	0.019	.226**	0.024	0.079
28. Parsel 3	.486**	.307**	.313**	.376**	.329**	.269**	.219**	.177**	.129*	.183**	0.099	0.014	.222**	0.024	0.093

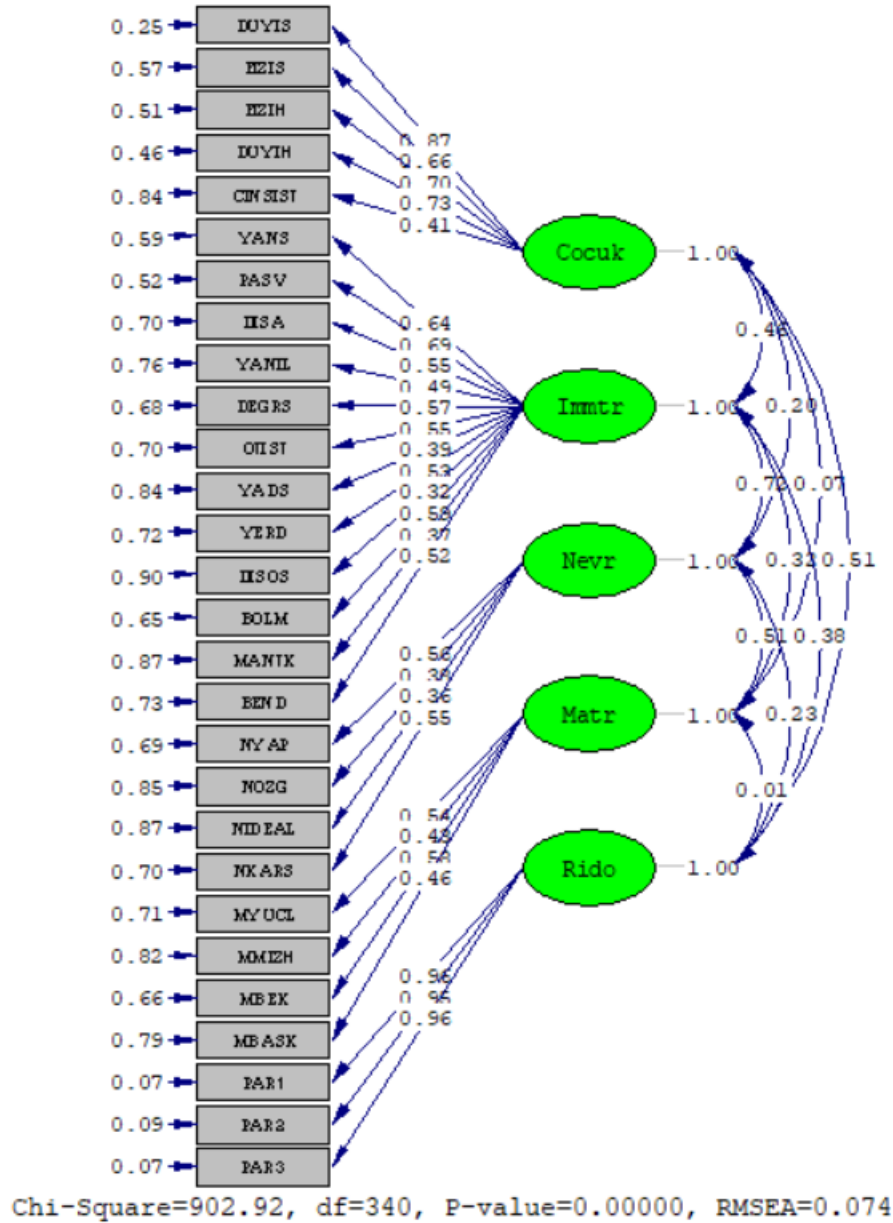
Tablo 1 (Devam)

Yapısal modelde yer alan gözlenen değişkenler arası ilişkiler Pearson Korelasyon Analizi sonuçları

	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
16. Rasyonalizasyon- İlkel		.213**												
17. Bedenselleştirme- İlkel		.376**	0.105											
18. Yapma Bozma-Nevrotik		.179**	0.105	.276**										
19. Özgecilik-Nevrotik		0.105	.126*	.124*	.219**									
20. İdealleştirme-Nevrotik		.343**	0.069	.206**	.143*	.255**								
21. Karşıt Tepki Geliştirme-Nevrotik		.208**	.199**	.200**	.331**	.171**	.159**							
22. Yüceltme-Olgun		0.057	-0.059	.122*	.155**	0.037	0.074	.143*						
23. Mizah-Olgun		.224**	.180**	.136*	.153**	.171**	.182**	.203**	.147*					
24. Beklenti-Olgun		.160**	0.011	.225**	.253**	.167**	.169**	0.105	.349**	.230**				
25. Baskılama-Olgun		0.046	-0.032	-.149**	-0.078	0.073	.151**	0.078	.340**	.290**	.203**			
26. Parsel 1		.120*	0.079	.234**	.138*	0.026	-0.091	.204**	0.004	0.071	0.021	-0.098		
27. Parsel 2		0.079	0.083	.190**	.129*	0.037	-0.085	.168**	-0.026	0.084	0.013	-.116*	.955**	
28. Parsel 3		0.093	0.082	.220**	0.113	0.009	-.119*	.163**	-0.019	0.053	-0.011	-.122*	.956**	.962**

Not. **p<.01, *p<.05

Ölçme Modelinin Test Edilmesi. Model test edilmesinde iki aşamalı yaklaşım benimsendiğinden test edilmek üzere belirlenen yapısal modelin (Şekil 1) test edilmesinden önce modele ilişkin ölçme modeli test edilmiştir. Analiz sonucunda oluşan bu modele ait uyum iyiliği değerlerinin χ^2/Sd ($902.92/340$) = 2.66, $p=.001$, IFI = .91, NNFI = .90; CFI = .91; GFI = .83; SRMR: .078; RMSEA = .074 (RMSEA için güven aralığı=.068-.080) şeklinde ve kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmektedir. Analiz sonucunda ölçüm modelinde elde edilen standardize edilmiş yol katsayıları Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2. Ölçme modeline ait standardize edilmiş yol katsayıları

Ölçüm modeli test edildiğinde, örtük değişkenlere ilişkin korelasyonlar elde edilmiştir. Elde edilen korelasyon değerleri Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3

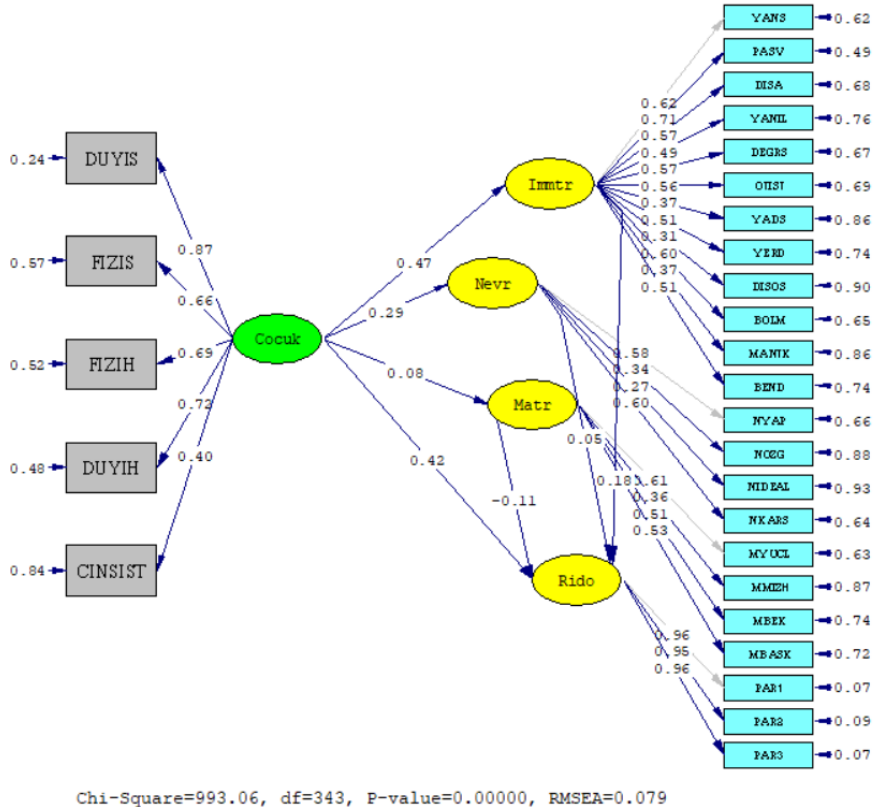
Yapısal modelde yer alan örtük değişkenlere ilişkin korelasyonlar

Örtük Değişken	1	2	3	4
1. Çocukluk Çağı Travmaları	-			
2. İlkel Savunma Mekanizmaları	.46*	-		
3. Nevrotik Savunma Mekanizmaları	.20*	.72*	-	
4. Olgun Savunma Mekanizmaları	.07	.32*	.51*	-
5. Flört Şiddetine Maruz Kalma	.51*	.38*	.23*	.01

*p<.01

Elde edilen korelasyon değerleri incelendiğinde, örtük değişkenler arasında en yüksek ilişki katsayısı İlkel Savunma Mekanizmaları ile Nevrotik Savunma Mekanizmaları arasında ($r=.72$, $p<.01$) gözlenirken, en düşük ilişki katsayısı Çocukluk Çağı Travmaları ile Nevrotik Savunma Mekanizmaları arasında ($r=.20$, $p<.01$) gözlenmiştir.

Yapısal Modelin Test Edilmesi. Araştırma kapsamında test edilmesi amaçlanan modele (Şekil 1) ait ölçüm modeli test edildikten sonra yapısal modellerin testi yapılmıştır. Şekil 1’de verilen model test edildiğinde, yapılan analiz sonucunda oluşan uyum iyiliği değerlerinin χ^2/sd ($993.06/343$) = 2.89, $p=.001$, IFI= .89, NNFI=.88; CFI=.89; RMSEA=.079 (RMSEA için güven aralığı=.073-.085) şeklinde ve kabul edilebilir düzeyde olduğu görülmektedir. Analiz sonucunda oluşan modele ilişkin standardize edilmiş yol katsayıları Şekil 3’te verilmiştir.

Şekil 3. Yapısal modelde hesaplanan standardize edilmiş yol katsayıları

Yapısal model analizi sonucuna göre, çocukluk çağı travmalarının ilkel savunma mekanizmalarını ($\beta=.47, p<.05$), nevrotik savunma mekanizmalarını ($\beta=.29, p<.05$) ve ilişkide maruz kalınan şiddeti ($\beta=.42, p<.05$); ilkel savunma mekanizmalarının ise ilişkide maruz kalınan şiddeti ($\beta=.18, p<.05$) istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Nevrotik savunma mekanizmalarının ($\beta=.05, p>.05$) ve olgun savunma mekanizmalarının ($\beta=-.11, p>.05$) ilişkide maruz kalınan şiddeti istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yordamadığı belirlenmiştir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu makale çalışmasında; erken dönem travma deneyiminin flört şiddeti mağduriyeti yaşayan kadın üniversite öğrencileri üzerindeki etkisinde savunma mekanizmalarının aracılık rolü araştırılmıştır. Araştırma sonuçları özetlendiğinde; erken dönem travma deneyiminin flört ilişkisinde maruz kalınan şiddeti, ilkel savunma mekanizmalarını ve nevrotik savunma mekanizmalarını yordadığı; kullanılan ilkel savunma mekanizmalarının ise flört ilişkisinde maruz kalınan şiddeti anlamlı düzeyde yordadığı belirlenmiştir. Bununla birlikte erken dönem travma deneyimi ile romantik ilişkilerde flört şiddetine maruz kalma arasında ilkel savunma mekanizmalarının kısmi aracılık etkisinin olduğu görülmektedir.

İlgili literatür incelendiğinde yetişkinlik çağında kullanılan savunma mekanizmalarının çocukluk çağı deneyimleri ile doğrudan ilişki içinde olduğu görülmektedir (Vaillant, 2000). İkel savunma mekanizmalarının bilişsel, duygulanımsal ve davranışsal boyutların iç içe olduğu, ayrılaşmamış ve gerçeklik algısının henüz kazanılmadığı dil-öncesi dönemle bağlantılı olduğu (McWilliams, 2010); yetişkinlik döneminde kullanılan ilkel savunma mekanizmalarının çocukluk çağında maruz kalınan kötü muamele, olumsuz deneyimler, ihmal ve istismar yaşantılarıyla ilişki içinde olduğu bulgulanmıştır (Nickel ve Egle, 2006). Tauschke ve arkadaşları da (1990) ilkel savunma mekanizmaları ile çocukluk çağındaki ebeveyn ihmali arasındaki ilişkiye vurgu yaparak, olgun savunma mekanizmaları ile empatik tutum sergileyen ebeveyn davranışları arasında pozitif yönde bir ilişki olduğunu ifade etmişlerdir. Bu bağlamda, araştırma sonuçlarının literatür ile uyumlu olduğu görülmektedir.

Çalışmada elde edilen veriler, erken dönem travma deneyiminin flört ilişkisinde maruz kalınan şiddeti yordadığını ve bu ilişkinin kısmi olarak ilkel savunma mekanizmaları aracılığıyla sağlandığını göstermektedir. Patolojik nesne ilişkileri ile ilkel savunma mekanizmaları arasındaki ilişki literatürdeki ilgili çalışmalar tarafından desteklenmiştir (Greene, 1996; Siegel, 2006; Tauschke vd., 1990; Volkan, 2007). Bu perspektifte, erken dönem travma deneyimini patolojik nesne ilişkileri bağlamında değerlendirmek mümkündür. Finzi ve arkadaşları (2003) da fiziksel istismara maruz kalan çocukların istismar deneyimi olmayan çocuklara göre daha çok ilkel savunma mekanizmaları kullandıklarını belirtmiştir. Herman' a (2011) göre travmatik deneyim

yaşayan çocuk, bu deneyimin olumsuz duygularını bertaraf etmek amacıyla ilkel savunma mekanizmaları kullanmak durumunda kalmaktadır.

İlk nesneyle kurulan ilişki sonrasında içselleştirilen temsiller, erken dönemde deneyimlenen yaşantılar, bireyin yetişkinlik döneminde kurduğu romantik ilişkisinde savunma mekanizmaları ile yeniden aktive olmaktadır (Scharff ve Scharff, 1997). Örneğin; ilkel savunma mekanizması olan bölmeyi kullanan kişilerin, yaşamlarının ilk dönemlerinde önemli ötekiler tarafından ciddi engellemelere, saldırganlığa maruz kaldığı görülmektedir (Volkan, 2007). İlişki şiddetine dair algı ve savunma mekanizmalarını inceleyen bir çalışmada, daha önceki ilişkisinde şiddet gören bireylerin daha sonraki ilişkilerinde de şiddet gördüğünü ve gördükleri şiddeti küçülterek ifade ettiklerini bununla beraber kendilerinin de şiddeti önemsenecek bir durum olarak algılamadıkları görülmüştür (Scott ve Straus, 2007).

Bu bağlamda, içselleştirilmiş patolojik nesne tasarımları ile romantik ilişkiye dahil olmaya çalışan öznenin, ilişki içinde kullandığı ilkel savunma mekanizmaları aracılığı ile ilişki içinde örselenen, flört şiddeti mağduriyeti yaşayan konumda kaldığı görülmektedir. Romantik ilişkilerinde ilkel savunma mekanizmalarından biri olan bölme savunma mekanizmasını kullanan partnerlerin duygusal dengeyi sağlamakta zorluk çektikleri görülmektedir (Siegel, 2008). Partnerlerin kullandığı bölme savunma mekanizması; çift ilişkisinde tutarsızlık, iyi oluştaki hızlı tersine dönüşler ve iletişim-problem çözmede bozulmalar şeklinde tezahür etmektedir (Siegel, 1998). “Tamamen iyi” ve “tamamen kötü” içselleştirilmiş nesne ilişkilerindeki bölünme, romantik ilişkilerde gerçekçi olmayan ilkel idealleştirmeye yol açmakta ve bu idealleştirme saldırgan duyguların yer aldığı çatışmaya, ilişkinin yok edilmesine neden olacak değersizleştirme sürecini başlatmaktadır. Bu da partnerler arasında kurulacak olan derin özdeşlik kapasitesinin oluşumunu engellemektedir (Kernberg, 2003). İlişki içinde partnerini “tamamen iyi” ya da “tamamen kötü” kutbuyla algılayan özne, bahsedilen iki kutbun entegrasyonunu sağlamakta güçlük çektiğinden aşk nesnesini algılamada yanılsamalar yaşayarak sağlıklı ilişki içinde kalmada zorluk yaşamaktadır. Araştırma sonucu göstermektedir ki söz konusu süreç, öznenin nesnesi tarafından mağdur edilme sürecine etki etmektedir. Çift değerliliğe tahammül edebilme kapasitesi sayesinde, diğer bir ifadeyle nesnenin salt iyi ya da kötü yönleriyle algılanmayıp entegrasyonunun sağlandığı durumda ilişki içinde yaşanan agresyon yüklü duygular regüle edilebilmektedir. Değinenin durumun sağlıklı yaşanmadığı durumda ilişki içinde deneyimlenen agresyon yüklü duygulara tahammül ilkel savunma mekanizmaları üzerinden partnere atfederek sağlanmaktadır. Bu da ilişki içinde onarım-telafi sürecinin başlatılmasına engel olarak mağduriyetin yaşanmasına neden olabilmektedir. Bahsedilen çerçevede, ilişkinin tahrip edilmesi sürecinin ve/veya ilişkide yaşanan majör çatışmaların yansımalarını, ilişki içinde yaşanan mağduriyet bağlamında değerlendirmek mümkündür.

Araştırma sonucunun diğer bulgularından biri de erken dönem travma deneyimi ile flört şiddeti mağduriyeti arasındaki ilişkide nevrotik ve olgun savunma mekanizmalarının aracılık rolünün anlamlı olmadığı yönündedir. Söz konusu bulgu, ilkel savunma mekanizmalarına göre olgun savunma mekanizmalarının bilinçli olarak kontrol edilebilir ve iyi bir psikolojik sağlıkla ilişki içinde olmasından kaynaklı düşünülebilir (Bowins, 2004). İkel savunma mekanizmaları erken dönem travma deneyiminin bir görünümü olarak ortaya çıktığından bilinçdışı ve patolojik bir ilişki perspektifinde deneyimlenmektedir. Bu durum öznenin olgun savunma mekanizmalarını kullanabileceği yeteri kadar iyi, kapsayıcı nesne ilişkileri dünyasının bulunmaması bağlamında düşünülebilir.

Sonuç olarak romantik ilişkilerde öznenin partneri tarafından kendisine uygulanan şiddete ilişkin mağduriyetinde ilkel savunma mekanizmalarının etkisi görülmektedir. Bu çalışma, erken dönem travma deneyiminin yansımaları olan ilkel savunma mekanizmalarının psikoterapötik alanda çalışılmasının flört şiddeti mağduriyetini azaltıcı yönde etki edeceğini düşündürmektedir. Literatürde savunma mekanizmalarının olgun olmayandan olgun olana doğru değişebilme ve gelişebilme özelliklerine vurgu yapılması (Cramer, 1987; Vaillant, 1978; Vaillant vd., 1986), kişilerin psikoterapi bağlamında güçlenmesinin mümkün olduğunu ve yaşamlarında olumsuz etkilerin (flört şiddeti mağduriyeti yaşama gibi) azalma olasılığının mümkün olduğunu göstermektedir. Araştırma temasının çift ilişkisi olması sebebiyle, danışanların ilişki içinde daha sağlıklı ve etkin ilişkiler kurabilme kapasitesi vurgulandığında, erken dönem travma deneyimlerinin çalışılmasının bireysel terapide daha uzun süre gerektirmesi; ancak savunma mekanizmaları üzerinden çalışarak var olan yapılanmayı ilişki içinde daha sağlıklı pozisyon alırlara getirmenin önemli bir noktaya işaret ettiği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Ackarda, D. M., & Neumark-Sztainer, D. (2002). Date violence and date rape among adolescents: associations with disordered eating behaviors and psychological health. *Child Abuse & Neglect*, 26, 455–473.
- Andrews, G., Singh, M., & Bond M. (1993). The defense style questionnaire. *The Journal of Nervous and Mental Disease*, 181(4), 246-256. <https://doi.org/10.1097/00005053-199304000-00006>.
- APA (2013). *Mental bozuklukların tanıs ve sayımsal elkitabı, beşinci baskı* (DSM 5), (E. Köroğlu, Ed.). Amerikan Psikiyatri Birliği, Ankara: Hekimler Yayın Birliği.
- Aust, S., Härtwig, E. A., Heuser, I. & Bajbouj, M. (2013). The role of early emotional neglect in alexithymia. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, 5(3), 225- 232. <https://doi.org/10.1037/a0027314>.
- Avgoustis, E. (2000). *The importance of childhood emotional neglect to adolescent dating violence: Is insecure attachment style a risk factor?* [Unpublished doctoral dissertation]. New-York University.
- Bernard, M. L., & Bernard, J. L. (1983). Violent intimacy: the family as a model for love relationships. *Family Relations*, 32, 280-286.
- Bernstein, D., Fink, L., Handelsman, L., Foote, J., Lovejoy, B. A., Wenzel, K., & Ruggiero, J. (1994). Initial reliability and validity of a new retrospective measure of child abuse and neglect. *American Journal of Psychiatry*, 151 (8), 1132-6. <https://doi.org/10.1176/ajp.151.8.1132>.
- Bowins, B. (2004). Psychological defense mechanisms: a new perspective. *The American Journal of Psychoanalysis*, 64(1), 1-26.
- Chen, J. (2012). *Romantic relationship patterns and quality across the first year of university*. Unpublished Master Thesis, University of Alberta, Edmonton.
- Çoban, A., Cakaloz Kızılca, D., & Irmak, A. (2020). Adnan menderes üniversitesi öğrencilerinin flört şiddet kapsamındaki davranışlara ilişkin görüşleri. *Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 4(2), 100-106. <https://doi.org/10.46237/amusbfd.621497>
- Cramer, P. (1987). The development of defense mechanisms. *Journal of Personality*, 55(4), 597-614. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.1987.tb00454.x>
- Demir, M. (2010). Close relationships and happiness among emerging adults. *Journal of Happiness Studies* 11(3), 293–313.
- Dereboy, Ç. G., Demirkapı, E. Ş, Şakiroğlu, M., & Öztürk, C. Ş. (2018). Çocukluk çağı travmalarının, kimlik gelişimi, duygu düzenleme güçlüğü ve psikopatoloji ile ilişkisi. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 29(4), 269–278. <https://doi.org/10.5080/u20463>
- Downey, G., Feldman, S., & Ayduka, Ö. (2000). Rejection sensitivity and male violence in romantic relationships. *Personal Relationships*, 7.
- Faller, K. C. (2003). *Understanding and assessing child sexual maltreatment* (2nd ed.). California: Sage Publications. <https://doi.org/10.4135/9781452229201>.
- Field, A. (2005). *Discovering statistics using SPSS* (2nd ed.). SAGE Publications.
- Finzi, R., Har-Even, D., & Weizman, A. (2003). Comparison of ego defenses among physically abused children, neglected, and non-maltreated children. *Comprehensive Psychiatry*, 44(5), 388–395. <https://doi.org/10.1016/S0010>
- Flores, R. E. U., & Machuca, I. G. N. (2011). Estudio descriptivo de la prevalencia y tipos de maltrato en adolescentes con psicopatología. *Salud Mental*, 34 (3), 219- 225.
- Follingstad, D. R., Rutledge, L. L., Berg, B. J., Hause, E. S., & Polek, D. S. (1990). The role of emotional abuse in physically abusive relationships. *Journal of Family Violence*, 5(2), 107-120.

- Freud, A. (2004). *Ben ve savunma mekanizmaları* (Erim Y., Ed.). Metis Yayınları, 36.
- Freud, S. (1962). *The neuro-psychoses of defence* (Strachey, J., Ed.). The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud Volume III (1893-1899): Early Psycho-Analytic Publications, London: Hogart Press, 41-61.
- Freud, S. (2013). *Psikanalize giriş 2* (Şipal, K., Ed., s. 53). Nevrozlar, Say Yayınları, Ankara.
- Furman, W., & Shaffer, L. (2003). The role of romantic relationships in adolescent development. In P. Florsheim (Ed.), *Adolescent romantic relations and sexual behavior: Theory, research, and practical implications* (pp. 3-22). Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Gizir, C. A. (2012). İlişki inançları ölçeği'nin uyarlanması: geçerlik ve güvenirlik çalışmaları. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8, 37-45.
- Greene, L. R. (1996). Primitive defenses, object relations, and symptom clusters in borderline psychopathology. *Journal of Personality Assessment*, 67(2), 294-304.
- Harris, M. A., & Orth, U. (2020). The link between self-esteem and social relationships: A meta-analysis of longitudinal studies. *Journal of personality and social psychology*, 119(6), 1459-1477. <https://doi.org/10.1037/pspp0000265>.
- Hart, S. N., & Brassard, M. R. (1991). Psychological maltreatment: progress achieved. *Development and Psychopathology*, 3(1), 61- 70. <https://doi.org/10.1017/S0954579400005095>.
- Herman, J. (2007). *Travma ve iyileşme* (Tosun, T., Ed.). İstanbul: Literatür Yayıncılık.
- Herman, J. (2011). *Travma ve İyileşme şiddetin sonuçları ev içi istismardan siyasi teröre* (Tosun, T., Ed.) (2nd Ed., s. 67-125, 175-255). İstanbul: Literatür Yayınları.
- Hibbard, R. A., & Sanders, B. J. (2011). *Child abuse and neglect* (Hibbard, R. A., & Sanders, B. J., Eds.). McDonald And Avery Dentistry For The Child and Adolescent.
- İşeri, E. (2008). *Cinsel istismar* (Çetin, F. Ç., Pehlivan Türk, B., Ünal, F., Uslu, R., İşeri, E., Türkbay, T., Coşkun, A., Miral, S., & Motavallı, N., Eds.) (1st Ed., s. 470-477). Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi Temel Kitabı. Ankara, Hekimler Yayın Birliği.
- Jackson, S., Cram, F., & Seymour, F. (2000). Violence and sexual coercion in high school students dating relationships. *Journal of Family Violence*, 15.
- Johnson, C. (2000). Abuse and neglect of children. In: Nelson WE, Behrman RE, Kliegman RM, Arvin AM eds. *Textbook of Pediatrics*. 15 th ed. Philadelphia: WB Saunders Company.
- Kemerli, N. (2003). Aile içinde kadına yöneltilen şiddet. *Kadına Yönelik Şiddet ve Hekimlik Sempozyumu Kitabı*. Ankara: Ankara Tabip Odası Yayınları.
- Kernberg, O. F. (2003). *Aşk ilişkileri: normallik ve patoloji*. A. Yılmaz (çev.), İstanbul: *Ayrıntı Yayınları* (orijinal baskı tarihi 1998).
- Kılınçer, A. S., & Dost, M. T. (2013). Romantik ilişkiyi değerlendirme ölçeği'nin geliştirilmesi. *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme ve Değerlendirme Dergisi*, 4(1), 15-32.
- Kuss, D. J., & Griffiths, M. D. (2011). Addiction to social networks on the Internet: A literature review of empirical research. *International Journal of Environmental and Public Health*, 8(9), 3528-3552. <https://doi.org/10.3390/ijerph8093528>.
- Marshall, L. L., & Rose, P. (1988). Family of origin violence and courtship abuse. *Journal of Counseling & Development*, 66(9), 414-418. <https://doi.org/10.1002/j.1556-6676.1988.tb00902.x>.
- McGee, R. A., & Wolfe, D. A. (1991). Psychological maltreatment: Toward an operational definition. *Development And Psychopathology*, 3(1), 3-18. <https://doi.org/10.1017/S0954579400005034>.
- McWilliams, N. (2010). *Psikanalitik tanı: Klinik süreç içinde kişilik yapısını anlamak* (Kalem, E., Ed.). İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları (orijinal baskı tarihi 1994), 129-133.

- Nickel, R., & Egle, U. T. (2006). Psychological defense styles, childhood adversities and psychopathology in adulthood. *Journal: Child Abuse & Neglect*, 30(2), 157-170. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2005.08.016>.
- Oral, R. (1993). Çocuk istismarı. *Sürekli Tıp Eğitim Dergisi*, 2(12), 419-420.
- Özgür, G., Yörükoğlu, G. & Baysan Arabacı, L. (2011). Lise öğrencilerinin şiddet algıları, şiddet eğilim düzeyleri ve etkileyen faktörler. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 2, 53-60.
- Öztürk, N. (2017). *Gençler arası ilişkilerde flört şiddeti broşürü*. Cinsel Şiddetle Mücadele Derneği.
- Pieh, C., O' Rourke, T., Budimir, S., & Probst, T. (2020). Relationship quality and mental health during COVID-19 lockdown. *Plos One*, 15(9), e0238906. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0238906>.
- Polat O. (2001). *Çocuk ve şiddet*. İstanbul: Der Yayınları, 15-34.
- Preventing Child Maltreatment: A Guide to Taking Action and Generating Evidence. (2006). World Health Organization: WHO Library Cataloguing-in-Publication Data.
- Rosen, K. H., & Bezold, A. (1996). Dating violence and prevention: A didactic support group for young women. *Journal of Counseling & Development*, 74(5), 521-525. <https://doi.org/10.1002/j.1556-6676.1996.tb01904.x>.
- Şar, V., Öztürk, P. E., & İcikardeş, E. (2012). Çocukluk çağı ruhsal travma ölçeğinin Türkçe uyarlamasının geçerlilik ve güvenilirliği. *Türkiye Klinikleri Tıp Bilimleri Dergisi*, 32(4), 1054-1063. <https://doi.org/10.5336/medsci.2011-26947>.
- Scharff, J. S., & Scharff, D. E. (1997). Object relations couple therapy. *American Journal of Psychotherapy*, 51(2), 141-173. <https://doi.org/10.1176/appi.psychotherapy.1997.51.2.141>
- Schweiter, R. D. (1996). Problems and awareness of support services among students at an urban Australian university. *Journal of American College Health*, 45(2).
- Scott, K., & Straus, M. (2007). Denial, minimization, partner blaming, and intimate aggression in dating partners. *Journal of Interpersonal Violence*, 22(7), 851-871. <https://doi.org/10.1177/0886260507301227>
- Shirley, F. S., & Kenneth, S. P. (1994). The experience of "forgetting" childhood abuse: A national survey of psychologists (Herman, J. L., Ed., s. 636-639). *Trauma and Recovery*, New York, Basic Books.
- Siegel, J. P. (1998). Defensive splitting in couples. *Journal of Clinical Psychoanalysis*, 7(3), 305-327.
- Siegel, J. P. (2006). Dyadic splitting in partner relational disorders. *Journal of Family Psychology*, 20(3), 418.
- Siegel, J. P. (2008). Splitting as a focus of couples treatment. *Journal of Contemporary Psychotherapy*, 38(3), 161-168.
- Smith, D. M., & Donnelly, J. (2001). "Adolescent dating violence: A multi-systemic approach of enhancing awareness in educators, parents, and society". *Journal of Prevention & Intervention in the Community*, 21(1), 53-64.
- Straus, M. A. (2004). Prevalence of violence against dating partners by male and female university students worldwide. *Violence Against Women*, 10(7), 790-811.
- Swart, L. A., Seedat, M., Stevens, G., & Ricardo, I. (2002). *Violence in adolescents' romantic relationships: findings from a survey amongst school-going youth in a South African community*. *J. Adolesc.* 25, 385-395.
- Tabachnick, B.G., Fidell, L.S. (2013). *Using Multivariate Statistics (sixth ed.)* Pearson, Boston.
- Tauschke, E., Merskey, H., & Helmes, E. (1990). Psychological defence mechanisms in patients with pain. *Pain*, 40(2), 161-170. [https://doi.org/10.1016/0304-3959\(90\)90067-N](https://doi.org/10.1016/0304-3959(90)90067-N).

- Vaillant, G. E. (1978). Natural history of male psychological health: VI. Correlates of successful marriage and fatherhood. *The American Journal of Psychiatry*, 135(6), 653-659. <https://doi.org/10.1176/ajp.135.6.653>.
- Vaillant, G. E. (2000). Adaptive mental mechanisms: Their role in a positive psychology. *American Psychologist*, 55(1), 89.
- Vaillant, G. E., Bond, M. & Vaillant, C. O. (1986). An empirically validated hierarchy of defense mechanisms. *Archives of General Psychiatry*, 43(8), 786- 794.
- Volkan, V. (2007). *Psikoterapide nesne ilişkileri*. A. A. Köşkdere (çev.), İzmir: Odağ Psikanaliz ve Psikoterapi (orijinal baskı tarihi 2007), 64.
- Yargıç, İ., Ersoy, E., & Oflaz, S. B. (2012). The relation of childhood trauma with suicide attempt and self-mutilation. *Anatolian Journal of Psychiatry*, 13(4), 277-284.
- Yılmaz, G., İştien, N., Ertan, Ü., & Öner, A. (2003). Bir çocuk istismarı vakası. *Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Dergisi*, 46(4), 295-298.
- Yılmaz, N., Gençöz, T. & Ak, M. (2007). Savunma biçimleri testinin psikometrik özellikleri: Güvenirlik ve geçerlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 18 (3), 244-253.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

The American Psychiatric Association (2013) defines trauma as any situation that the individual himself or herself has experienced or witnessed, or if not himself or herself, any of his or her relatives have experienced or professionally experienced any loss, danger of death, sexual assault, injury, or any situation that may harm the integrity of the body. Childhood trauma, on the other hand, is defined as loss, separation, migration, violence, neglect, or abuse that the individual experienced with caregivers or personally experienced before the age of 18 (Herman, 2007). Trauma is examined under two headings: abuse and neglect. While abuse consists of the subheadings of physical, emotional, and sexual abuse, neglect consists of the subheadings of physical and emotional neglect. Traumas can cause psychological damage by causing situations that the person cannot overcome by using his or her usual defense mechanisms and coping skills in the face of the situation (Shirley et al., 1994). Freud explained defense mechanisms as the pushing of feelings and thoughts into the unconscious in the face of any event that causes the individual to feel worthless, incomplete, or negative because this event that occurs in consciousness exceeds the ego power of the person. The unconscious operation of defense mechanisms is one of the most basic ways for the individual to cope with conflicts and intense emotions (Freud, 1962). Dating violence is defined as the mutual harm caused by individuals in romantic relationships to one another or to each other during or after their relationship. Dating violence can take many forms, such as physical, sexual, emotional, social, and digital. When examined in terms of its subheadings, actions involving aggression towards one's partner's body are defined as physical violence (Straus, 2004), and any act, attitude, word, or behavior that disrupts the mental health of the partner is defined as emotional violence (Follingstad et al., 1990). Another important feature of defense mechanisms is that they are related to past traumas. Finzi et al. (2003), in their study on the levels of use of defense mechanisms by children exposed to physical abuse, found that children who were physically abused used defense mechanisms more than those who were not. Based on these explanations, the study aims to investigate the effect of early trauma experience on female university students who are victimized by dating violence and to understand the mediating role of defense mechanisms.

Method

This research is a descriptive study designed according to the relational survey model, which aims to evaluate the relationship between early trauma experiences, defense mechanisms, and exposure to dating violence among female university participants. The study group consisted of 303 female university students continuing their undergraduate and higher education in Istanbul. In the study, the "Childhood Mental Trauma Scale" was used to assess the participant's

childhood traumas, the "Romantic Relationship Rating Scale" was used to assess their victimization of dating violence in their relationships, and the "Defense Forms Test" was used to determine the defense mechanisms used. After the data collection, the collected data were entered into the IBM SPSS 25 package program, and model analyses were performed with the LISREL 8.88 program.

Results

A structural model was determined to be tested within the scope of the research (Figure 1). In the model, the total sub-dimension scores of the Childhood Psychological Trauma Scale were used to measure the latent variable of Early Trauma Experience, the total sub-dimension scores of the Defence Styles Test were used to measure the three latent variables of Immature, Neurotic and Mature in defence mechanisms, and the three parcels formed from the items of the Romantic Relationships Assessment Scale were used to measure the latent variable of Exposure to Dating Violence. In this study, the results regarding the distribution of the data were analysed in terms of kurtosis and skewness values. Although these limits vary according to various sources, the common acceptance in social sciences is ± 1.5 (Field, 2005; Tabachnick & Fidell, 2013). When the skewness and kurtosis values collected in this study are examined, it is seen that the values for skewness vary between .04 and 2.41, and the kurtosis values vary between .03 and 3.32. Considering these calculated values, it can be stated that the data do not deviate from the normal distribution and therefore are within the limits of normal distribution.

Discussion & Conclusion

In this article study, the mediating role of defense mechanisms in the effect of early trauma experience on female university students experiencing romantic violence victimization was researched. When the results of the study were summarized, it was determined that early trauma experience predicted the violence experienced in romantic relationships, immature defense mechanisms, and neurotic defense mechanisms, and the immature defense mechanisms that were used significantly predicted the violence exposed in romantic relationships. In addition, it is seen that immature defense mechanisms have a partial mediating effect between early trauma experience and exposure to dating violence in romantic relationships. When the relevant literature is examined, it is seen that the defense mechanisms used in adulthood are directly related to childhood experiences (Vaillant, 2000; Tauschke et al. ,1990) also emphasized the relationship between immature defense mechanisms and parental neglect in childhood and stated that there is a positive relationship between mature defense mechanisms and empathic parental attitudes. The representations that are internalized following the relationship with the first object and the experiences experienced in the early period are reactivated with defense mechanisms in the romantic relationship that the individual establishes in adulthood (Scharff & Scharff, 1997).

As a result, the impact of immature defense mechanisms is observed in the victimization of individuals in romantic relationships due to the violence inflicted upon them by their partners. This study suggests that the study of immature defense mechanisms, which are reflections of early trauma experience, in the psychotherapeutic field will reduce the victimization of romantic violence. The study shows that it is possible for individuals to be empowered in the context of psychotherapy and that the probability of reducing negative effects in their lives (such as experiencing romantic violence victimization) is possible.